

[Poul Møller I

Betalingsbalancevanskeligheder overrasker det os ikke at et land er i besiddelse af; det er noget, vi har kendt til lige så længe som Storbritannien, og hvis man ser på underskuddets størrelse, som det er anført af den britiske regering, vil det være på 700-800 mill. pund. Vi bliver alle sammen lidt forskrækket, når man skal regne i pund og skal gange med 20; så kommer man til store tal, men hvis man prøver på at se det efter indbyggertal i forhold til Danmark, er det britiske betalingsbalanceunderskud, der her er tale om, ikke af en størrelse, som det danske betalingsbalanceunderskud skrællet for lån vil være i 1964. Ser man bort fra låntagning, som man også gør det i England, er det danske betalingsbalanceunderskud snarere større end det britiske. I den situation, vi er i, var der vel ikke noget parti eller nogen politikere, der ville drømme om at foreslå den danske regering den udvej, at vi forhøjede vore toldsatsler og brød vore GATT- og EFTA-forpligtelser. Vi har igennem 50'erne og begyndelsen af 60'erne indstillet os på, at det ikke var vejen til løsning af betalingsbalancevanskeligheder allerede af den grund, at det er traktatstridigt, men også fordi det ikke vil befordre den udvikling af konkurrenceevnen, som alene er afgørende for, om man i det lange løb kan slippe igennem betalingsbalanceunderskuddet. Det har for længst været erkendt og sagt, at den britiske industri trængte til en øget, en forbedret konkurrenceevne, men det er givet, at det, man her har foretaget, i hvert fald ikke befordre den britiske konkurrence. Selvfølgelig nok på hjemmemarkedet; det er jo helt givet, at beskytter man sig med 15 pct., får man en bedre konkurrenceevne over for den udenlandske konkurrent, men i eksportmarkedet kan det ikke i sig selv gavne den britiske konkurrenceevne, at man foretager denne foranstaltning.

Det vil alt andet lige medføre, at det indenlandske efterspørgselspres bliver stærkere, at tendensen til prisstigninger i Storbritannien bliver stærkere — det er vist helt uimodsigeligt, og derfor vil og må det betyde, at det tidspunkt, hvor den engelske industri er fuldt ud konkurrenceedygtig med den tyske eller med den franske på alle

områder, hvor den ønsker at være det, er blevet udskudt.

Da England i 1961 ønskede at gå over til fællesmarkedet, fremhævede den daværende premierminister, Macmillan, at England og den engelske industri trængte til det kolde brus, det kolde styrtebad. Nu kan man sige, at man har åbnet for det varme vand i stedet for; man har prøvet at hygge sig med varme og lunhed inden døre, men vi ved jo godt, at det netop forsinker udviklingen på de områder, hvor man ønskede at fremskynde den henimod fuld konkurrenceedygtighed.

Vi har set, som det ærede medlem hr. Per Federspiel har nævnt, hvordan man i Italien før på året med meget større betalingsbalancevanskeligheder og meget større inflatoriske vanskeligheder har prøvet på at standse disse, ikke ved at foretage nye beskyttelses- og nye nationalistiske foranstaltninger, men ved at prøve på gennem almindelige finanspolitiske, pengepolitiske stramminger at sikre den tilstrækkelige dæmpning af efterspørgselspresset og derved bekæmpe inflationen.

Hvad skal Danmark nu gøre over for den situation, der her er skabt inden for EFTA? Jeg vil gerne først fremhæve en faktor, som udenrigsministeren ikke nævnte, og det er Norden. Jeg tror, at det er helt forkert, at det nordiske sammenhold ikke indgår i vore alvorlige overvejelser her. Hvis vi skal kunne nå noget inden for EFTA, kan jeg ikke se, at det er muligt, hvis hvert enkelt af de nordiske lande skal prøve på at køre sit eget løb og prøve på at føre sin egen procedure. Jeg kan ikke se, at vi kan nå noget, uden at de nordiske lande lægger deres taktik til rette i fællesskab og optræder som en enhed over for Storbritannien i de forhandlinger, der skal foregå i næste uge.

Sammen er det nordiske marked, Finland, Norge, Sverige og Danmark, dog det eneste, der har en vægt, som England må respektere inden for EFTA; dér har vi tilsammen en vægt, fordi vi er et købedygtigt marked, et stort marked, vi er det næststørste efter Storbritannien inden for EFTA, og jeg mener derfor bestemt, at vi skal lægge vægt på den opfordring, der går fra Nordisk Råds økonomisk-politiske udvalg til de nor-